

Havs- och Kustfiskarnas Producentorganisation

Sverige ek. för.

hkpo.se

Mastvägen 6, 43274 Träslövsläge – Telefon +46(0)340 372 50 – info@hkpo.se

Havs- och vattenmyndigheten
Göteborg

Angående remiss dnr 1565-2017 om fiskereglering i de marina skyddade områdena Fladen, Lilla Middelgrund, Stora Middelgrund och Röde Bank, Morups Bank samt Nidingen

Havs- och Kustfiskarnas PO lämnar härmed följande synpunkter på rubricerad remiss.

Remissen från Havs och vattenmyndigheten anammar i det stora hela den hemställan som Länsstyrelsen Halland lämnat in till myndigheten. Dessvärre tvingas vi än en gång konstatera, att yrkesfiskets intressen väger lätt så snart de kopplas samman med miljöaspekter. Mot bakgrund av alla andra åtgärder mot fisket som vidtagits och som vi noterat är under utredning, kan vi inte längre undgå känslan av att det främsta målet inte tycks vara att bevara miljövärden, utan framför allt att bli av med fiskerinäringen. Miljötänkandet har gått helt överstyr när det gäller yrkesfisket i havet och snart sagt vilka som helst bevekelsegrunder hänvisas till - alltid finns det någon reglering som passar in som kan begränsa ett fiske.

HKPO:s förslag, vilka har framförts under processens gång, menar vi har varit mycket rimliga och borde därför kunnat beaktas mera. Trots allt är det HaV som fattar beslut om fiskeregleringar, och vi hade förväntat oss att myndigheten även skulle väga in fiskets intressen i sammanhanget. Viktigt att påpeka är att halländska fiskare inte har motsatt sig ett trålförbud på hårdbottnar, tvärtom har de sedan länge frivilligt använt mer skonsamma trålredskap som inte kan brukas på känsliga rev. I enlighet med detta har vi föreslagit en skärpning av redskapskravet som kan tillåta ett fiske i intilliggande områden. Som förslaget nu ligger tillkommer, utöver N2000-områdena, en buffertzon på 120 m som är avstängd för trålning.

Andra förslag från HKPO är angivna i remissen och i våra tidigare skrivelser till HaV och Ls Halland, såsom en korridor mellan Stora Middelgrund och Röde Bank samt en justering av gränserna vid Lilla Middelgrund, samt att tillåta garnfiske med pingers. Därför saknas anledning till att här i detalj upprepa förslag som HaV och Ls Halland i och med remissen har förkastat. Men trots allt kan Sverige inte ensidigt införa fiskeregleringar i områdena utan en uppgörelse med Danmark, så vår förhoppning står nu till att Sverige i förhandlingarna tvingas ta större hänsyn till de danska fisket än vad myndigheterna nu har visat det svenska.

I länsstyrelsens bevarandeplaner för områdena pekats fiske ut som ett av hoten mot bevarandevärdena. Argument som bland annat används i hemställan för att beskriva

skador av trålning är, ”ett stort uttag av fisk, risk för spökfiske av förlorade trålar, att arter skadas fysiskt och bifångster av arter som stor kammussla, olika tagghudingar, sjöpennor med flera arter”. Nätfiske går inte heller klar, då det anses medföra ett stort uttag av fisk och risk för spökfiske, och är en risk för sjöfågel, tumlare och säl.

Alla dessa argument staplas på varandra i försök att stoppa yrkesfisket i allt fler havsområden. Fiskestängda områden i södra och mellersta Kattegatt, tillkomna till skydd för torskens återhämtning (en tillfällig åtgärd som fisket i Halland har ställt upp på), utsätts för ihärdiga försök till att permanenta stängningarna, när nu behovet av skydd för torsken har minskat. Myndigheter, länsstyrelser, olika miljöorganisationer, snart sagt alla bedriver kampanjer för att ändra områdenas status - till naturreservat, eller till vad som helst som kan förhindra ett framtida fiske.

Det är uppenbart i all miljöretorik att siktet främst är inställt på att stoppa botten-trålningen, något som överlag beskrivs som ett väldigt stort bekymmer, oavsett var fisket bedrivs. Det har blivit till ett mantra, som mekaniskt upprepas. Dock redovisas inga trovärdiga belegg för att botten-trålning med dagens redskap skulle ha en så stor påverkan på bottenmiljön att det inte i många områden kan accepteras. SLU:s olika utvärderingar av fiskefria och fiskade områden i Halland och Bohuslän bekräftar den bilden. I England har det under senare år gjorts en ambitiös undersökning som visar att botten-trålning mycket väl kan bedrivas också i marina skyddade områden.

Men - det är inte bara trålare som drabbas av ibland svårförståeliga, rigida miljö-hänsyn, utan även övriga småskaliga fisken. Av det halländska garnfisket återstår nu endast en spillra. Allt fler begränsningar i fisket har införts och i likhet med de som införts för trålfisket är restriktionerna många gånger till ingen nytta och t o m kontra-produktiva, men besluten går trots det inte att förändra. Garnfisket har traditionellt varit en väsentlig del av yrkesfisket i Halland och en enklare väg in för nyetablering, så det hela är mycket sorgligt.

Vi menar att det är hög tid att det tas ett helhetsgrepp över vad som sker i Kattegatt. Fisket står helt ensamt mot ett koppel av miljöaktivister i acceleration. Det är många aktörer som bara jagar för att ta ännu en ”miljö-skalp” av fisket. Vissa organisationer lever professionellt av aktivismen och har ett stort egenintresse av att misskreditera yrkesfisket, vill gärna vårda den gamla bilden av fisket som miljömarodör och bortser helt från den utveckling som ägt rum det senaste decenniet, både av fiskets omfång och anpassning av redskapen.

Den negativa kampanjen har varit skadlig för inte bara fiskets bedrivande och för nyetableringen i näringen, utan även minskat på efterfrågan av viss svenskfångad fisk. Fisket är tacksamt att utnyttja på det här viset, då det av naturliga skäl är svårt för vanligt folk att själva göra en bedömning. Hade lika mycket pengar, omsorg, debatt-lusta använts för att annonsera ut om alla skadliga utsläpp som haven tvingas ta emot - så kanske vi idag hade nått längre med att vända på utvecklingen mot ett friskare hav. Det ska erkännas att en viss yrvakenhet i frågan har kunnat märkas den senaste tiden i att uppmärksamma de allra största miljöproblemen som utsläppen utgör. Men ännu så länge är det lilla, kvarvarande svenska fisket ändå miljöboven nummer ett hos många som i olika former lever av miljöstämplingar.

Det blir allt svårare för fisket att skilja på det som förs fram av olika aktörer när det kommer till miljö/fiskefrågor. Fiskerinäringen ses uppenbarligen (till skillnad mot miljörelserna), enbart som ett särintresse. Ändå ska sägas att fisket inte är emot fiskeregleringar till skydd för miljön i havet, bara de är välgrundade. Så är tyvärr inte alltid fallet idag.

Regeringen gav helt nyligen en eloge till sig själv i ett pressmeddelande, och skriver att Sverige på bara ett år har gått från 6,7 till 13,6 procent skyddad havsmiljö, samt konstaterar nöjt ”Sverige har därmed med råge nått målet på 10 procent”. Ändå är faktiskt de uppnådda 13,6 procenten en stor underdrift. I verkligheten är det betydligt mer än så, fast skydden har andra beteckningar. Vi bedömer att för hallandsfiskets del är i Kattegatt mellan 45-80 procent stängt för fiske (olika perioder och fisken under året). Förutom de marina skyddade områdena handlar det om trålgränser, fiskefria områden, semi-stängda områden, buffertzoner, havsdjup m m. Utöver detta finns det också havsområden som har ett naturligt skydd mot fiske.

När vi ändå är igång om havsmiljöfrågorna så bör det nämnas att HaV har regeringens uppdrag till att ta fram förslag till statliga havsplaner. Kustkommuner, regioner med flera har deltagit i diskussionerna. Också yrkesfisket har medverkat och förskräcktes av planerna i det initiala diskussionsunderlaget, då ännu fler områden av det svenska Kattegatt var grönmärkt. En märkning som innebär att det öppnas upp för ytterligare begränsningar av fisket i framtiden.

De framlagda havsplanerna visar på att yrkesfisket inte prioriteras i sammanhanget. Från vår sida är det angeläget att poängtera - för att behålla ett levande kustfiske räcker det inte med plats för några nät och burar här och var. Om fisket i framtiden ska vara en näring som kan medverka till livsmedelsförsörjningen och bidra till arbetstillfällena i kustregionerna, behöver det alltmer krympande svenska yrkesfisket istället ha möjligheter som kan utveckla näringen - inte avveckla den.

Att ersätta svenskfångad fisk och skaldjur med mer importerad måste vara den sämsta lösningen. Så som fisket i omvärlden ser ut idag är den sannolikt inte är fiskad under samma hårda reglering och med de skonsamma och selektiva redskap som svenska fiskare använder - ett område där Sverige leder utvecklingen och därför skulle kunna tjäna som en viktig måttstock i framtiden. Värt att beakta är att det halländska fisket i alla delar även är ett kustnära, småskaligt fiske.

Slutligen, för att mer konkret återgå till remissen:

HKPO:s tidigare förslag om vissa justeringar av koordinater, en korridor mellan stora Middelgrund och Röde Bank, samt förslagen beträffande garnfisket står kvar.

Remissens förslag om helt fiskefria zoner i delar av Fladen, Lilla Middelgrund, Stora Middelgrund och Röde Bank anser vi ska utgå och ett burfiske och krokfiske ska tillåtas i områdena. Det är illa nog för det allra mest småskaliga fisket att garnfisket är stoppat i allt fler områden. Först var det trålarna som angreps, sedan garnfisket, och nu är det tydligen burfisket som ska begränsas. Som en luttrad fiskare uttrycker saken ”Sverige har en av Europas längsta kuster, den minsta fiskeflottan – men verkar ha de största problemen!

HaV föreslår att fiskare som bedriver fiske i områdena ska ha en AIS. Vi förutsätter att kravet i så fall även omfattar fritidsfisket, vars närvaro är minst lika problematisk och mycket väl kan bestå av ett större antal båtar än yrkesfiskets.

I remissen föreslås att kartornas rundade koordinater (Ls) ersätts med en koordinat resulterande i en spetsig avgränsning. Syftet anges vara att minska på antalet koordinater som ska finnas i en tabell. Vi är emot att detta ändras, men skulle kunna acceptera att rundningen skärs av så att det endast blir frågan om två koordinater.

Så som trålningen bedrivs och med de avancerade instrument som finns idag, anser vi att buffertzoner utan vidare kan halveras - från 120 m till 60 m. Områdena är enligt länsstyrelsen skyddsvärda på grund av den unika miljö som finns där – en miljö som uppenbarligen har frodats trots att ett fiske under många år har bedrivits i området.

Träslövsläge den 13 juli 2017

Havs- och Kustfiskarnas Producentorganisation

Tommy Lang
ordförande